

част, е инициаторът на това писане, адресантът, който разкрива себе си в импресионистично дневниково повествование, който настоятелно изисква същата отданост на писмото и от Другия: „Аз не искам да ме обичаш, но аз искам да ми пишеш всеки ден за себе си – да знай какво става с тебе“¹⁵. И макар подобно настояване да е израз на страстта по притежание, по набавяне опозорачностеното битие на Другия, не бива да пропускаме и всички ония забележителни места от писмата на Лора, които представлят ловко боравене – алюзиране, иронизиране, пародиране – на понятия и категории от нечий литературен свят (в случая в прицелна точка се превръща художественият мир на Яворов). Би могло да се проследи как кореспонденцията на Лора с П. Ю. Тодоров и Яворов се разгръща като вживяване (нерядко като анализ и критика) на техни литературни образи. Любопитно е, че в писмата си до Яворов Лора открито дискутира сполуката на образи от драмите му, тънко отграничавайки олiterateурено понятие от фикция: „ще остава полите на Витоша. Но затова пък „В полите на Витоша“ ще са с мен“¹⁶. Още пъrvите ѝ писма до Яворов демонстрират усвоеност на неговия мир, дълбоко навлизане в него, плътно идентифициране с Яворови персонажи. Изненадващото е, че натрапчивото отъждествяване в тези писма е не с образа на съгрешилата *Бистра* (в тази посока Лора предявява претенции единствено на кого да се повери изпълнението на ролята), а с младата, лекомислена, вятърничава *Олга*, олицетворение на жизнеността въпреки всичко, въплъщение на несломимото живееене-в-лъжата, ако изходим от откровената ибсенистка схема на втората Яворова драма.

В този смисъл може би не е толкова странно, че споменаването на *Олга* в писмата на Лора влече със себе си жизнеутвърдителни интонации. Постулирани са категории като *здраве* и *жизнерадост*, които са отявлено нетипични за Яворовата лирика, разбира се, ако изключим стихотворенията „Душата ми е стон“ (1906), повратно-средищното в творческия му развой „Маска“ (1907), както и недотам убедителните с химническия си патос творби „Да славим пролетта“ (1907) и „Молете неуморно“ (1908): „Аз обичам радостта, жаля за заспалата си жизнерадост. Но най-вече жаля

¹⁵ Пак там, с. 217. Не напомня ли това изискване писмовното поведение на Франц Кафка спрямо Фелице Бауер, където „жертвата“ на писмото е заставена да направи видими всички свои действия и преживявания, да обективира себе си до краен предел? Вж.: Stach, R. *Kafka. Die Jahre der Entscheidungen*. Frankfurt am Main. 2002, S. 126.

¹⁶ Пак там, с. 159. В писмата на Лора до П. Ю. Тодоров по сходен начин се прокрадва понятието *Бай Ганю* – свидетелство не толкова за добитата му граждансвеност, колкото за склонността на Лора да пренася и налага литературното върху всекидневното, подлагайки го на своеобразни изпитания.